

zpra vodaj 42. Jiráskova Hronova

PÁTEK 11. SRPNA 1972

ČÍSLO 9

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO DIVADLA - 72

Ve středu 9. srpna se sešli ve Staropadolské hospodě na své krajské konferenci Středočeši.

Čtyřicet osm přítomných vyslechlo úvodní referát s. Weise, inspektora odboru kultury SKNV. Kriticky zhodnotil uplynulý rok (od 41. JH) a konstatoval, že loňské sliby našly svého

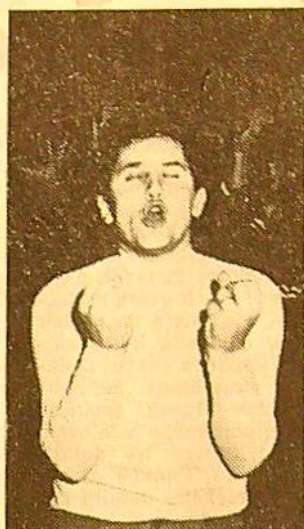
splnění. Zabýval se i otázkou mládeže v dramatickém umění. Řekl: „Pokud se týká mladé generace, dá se s potěšením hovořit o mohutném nástupu mladých lidí, zvláště jako interpretační složky dramatického umění. Dokladem toho jsou ve Středočeském kraji soubory z Čelákovic, Dobrušky, Kolína,

Pracovní setkání

Dnes se sešli na Jiráskově Hronově vedoucí odborů kultury ONV Východočeského kraje na pracovní poradě. Seznámili se s problematikou organizace přehlídky a koncepčními otázkami zájmové umělecké činnosti. Pracovní porada přímo v te-

rénu měla velmi pozitivní ohlas a je jedním z nesčetných dokladů stále rostoucího zájmu a plné podpory státních orgánů pro rozvoj zájmové umělecké činnosti. Poradu řídil vedoucí odboru kultury Vě KNV s. J. Lemberk,

Maďarsko známe jako zemi krásné Budapešti, zemi Balatonu, kterou jako Češi ovládáme po dobu letních měsíců. Pojítka mezi námi a Maďarskou lidovou republikou vytvořila pevný trvalý kontakt i v kulturní oblasti. K němu se nyní hlásí i amatérské divadlo. Proto je dnešní den významným internacionálním přispěvkem v budování vztahů dvou socialistických kultur. Pro naši kulturu je významným úkolem, který stanovil XIV. sjezd KSČ, rozšiřovat podíl mládeže na rozvoji zájmové umělecké činnosti. Mladý maďarský soubor tu je v tomto směru vítanou inspirací. Přejeme mu k dnešnímu vystoupení hodně úspěchů u všech diváků.

Diskuse Středočechů

Vysoké Libně, Stránčice a další. Těm by se měla věnovat maximální péče ze strany profesionálních pracovníků v kultuře.

Chceme podchytnout tuto mladou sílu a poskytnout jí všemožné platformy k uplatnění. Příkladem je připravovaný Festival mladých ochotnických souborů v Poděbradách v listopadu, který by měl dokázat, že mládež chápe svou úlohu a poslání na poli socialistické kulturní politiky a chce se na její tvorbě aktivně podílet.

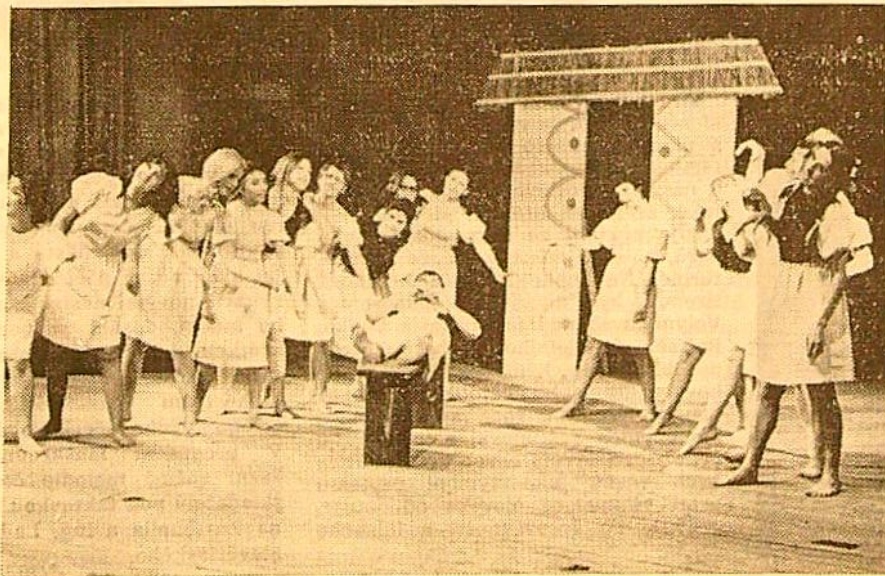
Poté se slova ujal ředitel KKS SKNV s. Václav Zíka. Jan Herrmann seznámil přítomné s plánem přehlídek a festivalů v nastávající se-

zóně 72/73. Otázkami organizačními se zabýval ve svém vystoupení předseda KV SČDO s. Lhota.

Diskuse, která se potom rozproudila, pomohla ozřejmit mnohé problémy. Vystoupil v ní i zástupce Středočeského KV SSM s. Stanislav Kofroň, který vyslovil spokojenost s dosaženými výsledky a popřál středočeským ochotníkům do další práce mnoho úspěchů. Výsledky byl potěšen i dr. Milan Kyška, předseda ÚV SČDO.

Celá akce přinesla mnoho dobrého a prospěla k další spolupráci divadelních ochotníků s kulturními a politickými organizacemi kraje.

ZDRAVÍME MAĎARSKÉ OCHOTNÍKY

Kdo pozorně sleduje světové divadelní dění nemůže nepostřehnout, že divadlo vede neustálý zápas o hlubší proniknutí směrem k divákovi. Některá divadla spoléhají pouze na téma, řada souborů však otevírá cestu divákovi přímo do nitra divadelního dění, činí z diváka součást vlastního dramatického prostoru. Mohli bychom jmenovat Francouze J. Savaryho, americké partyzánské divadlo s jeho programy o válce ve Vietnamu a řadu dalších tvůrců. Kritiky, jejichž výbor najdeme ve speciálním programu připravovaném Hornickým tatabáňským divadlem, naznačují částečně tuto souvislost a činí pro nás dnešní vystoupení o to zajímavějším.

Dnes uvidíme inscenace, které vznikly v tvůrčí dílně souboru. U nás s jistou nostalgií vzpomínáme na dobu, kdy soubory si dovedly v období malých forem, psát texty samy na základě aktuální potřeby. Doufejme, že maďarský podnět ponese i české a slovenské ovoce.

Čapková Matka

Inscenace souboru z Kroměříže navazuje na úsilí našeho divadla posledních let prohloubit motivace výsledného Matčinu rozhodnutí, objevovat v dramatickém zápase koncepci hravosti, kolem kterého se soustřeďuje diskuse mrtvých a celé střežení jejich světa s Matkou. Není zde místa na rozbor předností, ale také kompozičních vad Čapkovy textu. Důležitější je skutečnost, že režisér Jaroslav Hynek prokázal schopnost obrazného sdělování smyslu hry, které lze doložit řadou příkladů. Funkce globusu jako scénického detailu povýšeného na obrazový symbol to dokládá nejpřesvědčivěji. Také režisérova spolupráce se scénografem (Josef Pulec) je příkladem v nápaditě využití půdorysu. Problémem prostoro-
vého řešení je střetávání světa mrtvých s živými. Zde vytváří příliš velice přesvědčivou koncepci, zejména ve vertikálním řešení scény, v přesné podané atmosféře.

Režisér se oprávněně opírá o postavu Matky (Ludmila Čápková), která právě tím jak ukazuje důvody svých složitých vnitřních životů, zápas o rozhodnutí, o poznání nutnosti vtisknout synovi do rukou zbraň, předvádí nám všem strhující drama. Její technické prostředky podporují hluboký vnitřní prožitky, s kterými se letos setkáváme v Hronově bohužel tak vzácně. Ostatní herecké výkony jsou v ko-

nečném výsledku velice relativní. Ladislav Kirilenko jako Toni došel nejdál v postizení druhého plánu postav. Jsou zde výkony, které narážejí na typovou nepřesnost (Kornel, Jiří) nebo postavy, které zápasí s nejzákladnějšími otázkami herecké techniky (Dědek). Všechny společné ústavy ve stínu hereckého výkonu Ludmily Čápkové, kterou zase na druhé straně omezují. Kromě-

měřický soubor využil funkční Illynovy hudby a ta se stala silnou složkou jeho inscenace. Představení lze charakterizovat jako příklad výsledku práce souboru, který přes nevyváženost svého hereckého zájmu, dokázal najít cestu k myšlenkám, sdělováním v emotivním tvaru, opřeném o titulní výkon do všech důsledků.

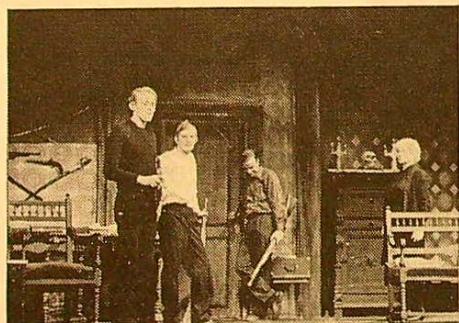
Petr Průša

Cyklos obrazů Touha a Oheň vznikl v konci třicátých let. Josef Čapek tu vyjádřil atmosféru doby, těžkých politických mraků nad naší zemí i životem lidstva. Vzniklo tak poselství člověka, které nikdy nebude němě.

Rok 1972 se stal Mezinárodním rokem knihy, přesněji řečeno rokem péče o knihu, který díky vysoké technické úrovni polygrafického průmyslu a zájmu výtvarníků o knižní grafiku, proniká zcela přirozeně k nejširším vrstvám lidí, má nesmírný vliv vzdělávací a uvešdomovací. Tím ovšem není její působení zredukováno jen na jedinou složku jejího významu, který je mimo jiné vyjádřen také faktem, že právě kniha, možná mnohem více než kterýkoli z moderních prostředků komunikace lidské myšlenky, zůstává fixovaným znakem toho, čemu říkáme kulturní dědictví. Při této příležitosti není možné nezpomenout některých jmen spojených s formováním knižní grafiky a knižní ilustrace. Mezi ně se velmi důstojně řadí i jméno Josefa Čapky, hronovského rodáka, který by se v letošním roce dožil 85 let. Není možné opomenout Čapkův význam ani v jiných oborech výtvarného umění, ani v literatuře. Chceme si však připomenout právě v souvislosti s inscenací Matky Karla Čapky skromné výročí jeho bratra ve vztahu ke knize, jemuž byla i v jednom z předcházejících ročníků JH věnována malá výstavka.

31. Jiráskův Hronov

Pamětníci si vzpomenou, že tenkrát se po celý Jiráskův Hronov pohybovali ulicemi města muži s kamerami. Tak vznikl film, který uvidí návštěvníci dnešního filmového podvečera o 31. Jiráskův Hronov. Film natočil televizní kameraman Jaroslav Křešnička. Z odstupu let se jasně jeví jeho dokumentární cena.

Jiráskův Hronov každoročně přináší něco s čím je možné počítat jako s příspěvkem pro budoucnost amatérského divadla. Je tomu tak nejen u nás v Československu, ale stává se také, že právě Jiráskův Hronov inspiroval některé ze zahraničních souborů, a to zejména v otázce dramaturgie. Na jubilejním 40. Jiráskův Hronov byla divadelním souborem z Volyně uvedena Matka Karla Čapky. Režisér divadelního Gentu byl Čapkovým dramatem natolik zaujat, že hrů v letošním roce se souborem Mellomanen nastudoval a uvedl ji u příležitosti výročí osvobození politických vězňů jako symbol protestu proti všemu, co člověka odděluje, zbavuje ho svěprávnosti a lidského citění.

Dechový orchestr Společenského domu ROH v Lanškrouně uslyší návštěvníci Jiráskova Hronova vůbec poprvé. Navázal před několika lety na dlouhou tradici pěstování dechové hudby ve svém městě a když jej bylo možné péči zřizovatele vybavit novými nástroji nízkého ladění, dosáhl za poměrně krátkou dobu dobré interpretací úrovně. Patří k předním orchestram Východočeského kraje. V programu lanškrounských zazní známé melodie českých skladatelů pod taktovkou Evžena Zastoupila a ing. Ladislava Slavětinského.

Při zveřejnění zprávy, že se koná noční šerm ze Staré historie ještě na schodech Jiráskova divadla, porota zaslala. Především Jaroslav Šindelář pravil: „My všichni se budeme dívat z okna, takový výhled nebude mít nikdo. A dr. Dopita bude sedět u stolu a hodnotit Matku.“ A porotce Dr. Dopita zesmutněl. Porota se zavázala, že příští rok bude šermovat ona.

VYNESENO Z POROTY

Uderem halapartny o podlahu, začínáním hledí o příbhu začala hrozit hodinka na náměstí. Zbrojení, z nichž žádný nebyl chromý, jak jsme si dobře povšimli, s útočnou nasazenými tvářemi, hotoví pro cestu a slávu podstoupit litý boj, vyhláši noční hosty z šenkven. Toho dne v nich teklo množství vlnka a nejedna holba kvasného moku zůstala nedopita, nebo snad dopita(?) příliš brzy z obavy, aby šatava pod hronovskou Radnicí, opatřeným právem, nemusela poslouchat svého učela. A mají tu kromě osvědčeného prorůstání

TULICH A PÍKA

bambusem, o jehož účinku se mohl nejménou přesvědčit známý ochotník Karl, také jiné způsoby mučení jako je strkání dřevíčka do uší, uhazování do děr — každý do své — i takové přesvědčovací metody jako například fernetové dýchánky, v pozdních ranních hodinách zvláště osvědčené. Abychom se však vrátili k našemu začátku. Šermíři, halapartníci, píkonoši opatření zbrojí, spečali rozvázně k Radnici — ano — tam našli obecní zastupitelstva Hronova i Mlážovic v důležitém rokování, ale spor přece jen musel být rozhodnut. Odvedli je tedy na městský rynek aby rozsoudili klání. A nebylo panečků ledajaké a třebaže šatava byla po okraj naplněna zločinnými upíječi i dřevíčky k mučení, seběho se dosti lidu, který se stal očitým svědkem finčení zbraní. Vic nebylo přes zastupy k vidění. Ale můžeme říci, že zvířetili rekové spravedliví, nositelé dobrých českých jmen jaká se vyskytují jen v okolí královského města Plzně. Dobře jen, že pobodaných šermířů ani svědků nebylo.

představujeme patrony ● představujeme patrony ● představ

ČKD HRONOV

Každým dnem se účastníci hronovských amatérských předhřků seznamují v hledišti Jiráskova divadla s novými tvářemi a celými hereckými kolektivy. Když potlesk diváků definitivně končí jejich představení, vstupuje na jeviště velice nenápadně a ostýchavě několik lidí v civilním oblečení s kyticemi v rukou. Dlouholetí návštěvníci Jiráskových Hronovů už vědí, že to jsou zástupci patronálního závodu, který od této chvíle přebírá soubor do své péče. A stará se o něj opravdu znamenitě. Dnešní patronální závod ČKD v Hronově vzal na sebe povinnost o to náročnější a zavazující, že pečuje o soubor hornického divadla z Tatabaně

0 soutěžích na Slovensku

Ministerstvo kultury SSR, spolu s Ministerstvem školstva SSR, Ústřednou radou odborových svazů, Slovenským ústředním výborem SZM a Slovenským ústředním výborem

Súbory kategória B — pokročilé — súťažia rovnako od okresných prehládok a majú každý druhý rok svoju celoslovenskú prehliadku v Liptove

Ve Spíšké Nové Vsi vychází podobný Zpravodaj jako v Hronově. Představujeme vám jeho hlavní věty. Pracují na něm čtyři redaktori, přináší kritické referáty o představeních, rozhovory a různé informace z průběhu předhřků.

ZČSP vypisalo pátročnou Sůtaž záujmovej umeleckej činnosti vo všetkých jej odboroch. Jej súčasťou je súťaž divadelných ochotníckych súborov, bábkárskych súborov a súťaž v umeleckom prednese. Divadelné súbory súťažia v štyroch kategóriách. Súbory základnej kategórie — C — začínajú súťažiť cez prípadné obvodné kolá na okresných prehládkach, postupujú na krajské prehládky, prípadne kolá, a víťazi z kraja na celoslovenskú prehliadku v Šuranoch. Túto prehliadku, ako i krajské prehládky tejto kategórie organizujú ako hlavný garanti ÚV Zväzu divadelných ochotníkov Slovenska a SÚV Socialistického zväzu mládeže.

skom Mikuláši (Belopotockého Mikuláš). Vyspélé súbory — kategória A — začínajú súťažiť od krajských prehládok, ktorým môžu predchádzať výberové kolá. Víťazi krajských prehládok a niektoré ďalšie súbory podľa určenia výberovej poroty postupujú potom na celoslovenskú prehliadku — Divadelnú Spíšskú Novú Ves. Dotiaľ sa potom tí najlepši dostávajú každý druhý rok na celostátnu prehliadku — Jiráskovu Hronov. Tam sa spájajú obidve súťaže, česká a slovenská.

Detské súbory, kategória D — súťažia od okresov po celoslovenskú prehliadku — Detskú divadelnú Trnavu, ktorá bude každý druhý rok celostátna (1973, 1975 atd.).

Obdobne je tomu u bábkárskych súborov, ktoré majú svoju celoslovenskú prehliadku v Ziline. Bábkárska Zilina sa tiež bude sťaďovať s Chrudimom ako celostátna prehliadka. (V roku 1973 Zilina, 1975 Chru-

Tisíc her pro ochotnické jeviště je název připravované publikace Jiřího Beneše. Prvních 220 titulů vydá Středočeské kulturní středisko pod názvem „Co hrát“ již letos v září. I, díl obsahuje seznam angažovaných her doporučených Dilí. Zájemcem (i mimo kraj) zašle Středočeské krajské kulturní středisko tento materiál na dobrou po písemné objednávce na adresu Krajské kulturní středisko, Bozděchova 5, Praha 5. —jh—

dim atd.). Umelecký prednes nemá zatiaľ svoju celostátnu prehliadku. Súťaží sa od okresov po celoslovenskú prehliadku v Dolnom Kubíne v kategóriách prednesu poezie a prózy a v troch vekových kategóriach. Na l'vivozoslavovom Kubíne vystupuje vždy reprezentatívne slovenských.

Súťaž, ktorá prebiehala v rokoch 1969-71 bola koncipovaná podobne a pretože sa plne osvedčila bolo možné ponovovať ju teraz na päť rokov. Ukazuje sa, že je to výhodné najmä pokiaľ ide o plánovanie a o koordináciu spolupráce medzi jednotlivými zložkami organizátorov a usporiadateľov na jednotlivých stupňoch. Divadelné Šurany sa úspešne zapojili medzi tradičné divadelné celoslovenské prehliadky a na jeseň 1972 vypisuje ÚV ZDOS spolu s ÚV ZČSP súťaž v oblasti krátkych javiskových útvorov ruskej a sovietskej dramatiky a literatúry. Táto súťaž sa dodatočne zapojí do rámca Súťaže ZUC, ktorá sa neuvažuje dogmaticky pred žiadnym novým iniciatívnym nápadom.

O. Lichardová

Z představení hry Julia Barče-
Ivana Matka v nastudování Di-
vaděka na kolečkách při Uzlo-
vém klubu ROH Železničář ve
Spíšské Nové Vsi.

kam dnes • kam zítra • kam

Pátek 11. srpna

- 15.00 Divadelní představení maďarského souboru ve Slávii — Kuka, Hračky člověka
17.30 Pořad na pódiu v parku
20.00 Večerní představení maďarského souboru — Jeníček v říši pohádek
20.00 Chvilka poezie — pořad na pódiu v parku
20.30 Večer filmů o našem kraji — pódium v parku
21.00 Taneční večer ve Slávii
22.00 Beseda patronů se souborem

Sobota 12. srpna

- 08.30 Zasedání Přípravného výboru s novináři
10.30 Pořad v parku na pódiu
15.30 Odpolední představení hry J. Barče-Ivana Matka
17.30 Vystoupení dechové hudby z Červ. Kostelce
18.30 Setkání poroty a pořadatelů
19.00 Večerní divadelní představení hry Matka
20.00 Taneční zábava v autokempinku Dřevčič
21.00 Taneční večer ve Slávii
22.00 Slavnostní zakončení 42. JH
25.00 Beseda patronů se souborem v malém sále JD

dnes • kam zítra • kam dnes**Návštěva z Vysokého**

Hronov navazuje kontakty s městy v nichž každoročně probíhají obdobné festivaly amatérského divadla jako zde, kontakty s obcemi, které zaujímají vztah k Jiráskovi a jeho rodnému městu podobně jako Mlázovice nebo Havlovce. K pěkné tradici patří také vzájemné návštěvy z Vysokého nad Jizerou, pravidelného dějiště

národních festivalů vesnických a zemědělských souborů. Ve středu 9. srpna byla ve 13 hodin přijata u předsedy MěstNV v Hronově delegace z Vysokého ve složení: Josef Hásek, předseda MěstNV ve Vysokém nad Jizerou a předseda PV, Marie Hejralová, předsedkyně ochotnického spolku Krakonoš, Josef Malinek, ředitel

Ježek v kleci zůstane

Pozvali jsme nešťastného ochotníka, byl to L. H. z Klecan u Prahy do redakce. Vysvětlili jsme mu, že je nesmysl chtít ježka z klece vytahovat a ujistili ho, že

se ježkovi v kleci daří dobře. Po chvíli se našemu hostu ulevilo a brzy se s námi rozloučil, aby ještě stačil užít zbývajících hronovských radováněk.

Jeden z podzimních motivů fotografa Bedřicha Máje.

OKS v Semlech, Marcela Kopalová, členka PV a Petr Pešek, tajemník PV.

Čtyřicetičlenná delegace z Mlázovic se stala svědkem násilného odvedení dvou předsedů. Doprovod si uvědomoval obtížnost svého úkolu a prohýbal se pod halapartnami.

NON STOP

Omlouváme se našim čtenářům za malou nepřesnost, která díky rychlému pohybu informací vznikla ve včerejším čísle Zpravodaje. Skupina historického šermu se představí publiku ještě jednou v sobotu v 16 hodin na pódiu v parku.

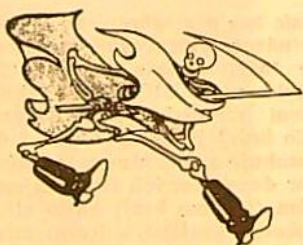
Dnes večer SUP. Ve večerní chvíli poezie na pódiu vystoupí členové Studia uměleckého přednesu PKO-OKS Pardubice. Soubor tu už loni uvedl montáž o Juliu Fučíkovi. Letos nevystupují v uceleném pásmu, ale představí se s verši s nimiž úspěšně vystoupil na krajské soutěži uměleckého přednesu.

Žiznivá čára prolétla včera odpoledne mezi kapkami deště od Stovky, jejíž historii se budeme ještě zabývat: k semaforu na cestě za Hronovem. V ten okamžik přestala svítit červená a v divadle nastala tma. Nebyl to kulový blesk, ale Karl. Poznali jsme i jeho fotografa.

ZASTAVENÝ ČAS

Nedbaje rubriky Náš tip ve Zpravodaji, rozhodl jsem se trávit volný den v Hronově. Protože bylo slunečno, zdálo se mi nejpříhodnější odebrat se na koupaliště. Ač horko a lidí pino, z bazény voda zvolna odtékala. Nevadí, řekl jsem si, nezaplavu si, ale opálím se. Avšak mračna zakryla slunce a začalo pršet. Melancholicky jsem se oblékl a zamýšleně odcházel. Cestou do Stovky jsem se zastavil, abych v zrcadle zhodnotil

svůj exteriér. Tu jsem si povšiml, že to není obyčejná výloha. Instalovalo ji totiž Jiráskovo muzeum v Hronově. Minivýstavka rukopisů a paruk mě přivedla na nápad Jiráskovo muzeum navštívit.

Přivítal mě pan Bohuslav Háze, který zde dělá průvodce. Dali jsme se do řeči. Vyprávěl mi o historii mu-

zea, jehož zrození inspirovala nejen osobnost Mistra Aloise Jiráska a jeho kronika U nás, ale především myšlenka zachovat pro budoucnost materiální a duchovní hodnoty, které vytvořili prostí lidé tohoto kraje.

Pan Háze mi zajímavě a poutavě vypravoval o životě chudých tkalců, které si Alois Jirásek zvolil za hrdiny své nejmilejší knihy — kroniky U nás, podrobně mi vysvětlil technologii práce na tkalcovském stavu a připomenul, že hronovské muzeum nezapomíná ani na své slavné rodáky. Mnoho péče a prostoru věnovalo expozici o Josefu Čapkovi.

To je vše. Na ostatní se jděte podívat sami do Jiráskova muzea.

(ko)

Zpravodaj 42. Jiráskova Hronova číslo 9. — Vydává přípravný výbor 42. Jiráskova Hronova — Redakce Petr Průša, Milan Marek — Za PV 42. JH A. Křešnělka — Vytiskly VČT 13, provoz Hronov